

Nepotpisani se dopali na tiskaju.
Pripisana se pišme, ogani řed.
tiskaju po obliku, članek il po
pogovoru. Inte tako je na priči.
Novci te sujci i postaricom na
pisanicu (tako gno postale) na
administraciju „Nase Sloge“ im.
prezime, najduži početni valja
čisto omotiti.
Kao list nedodje na vremenu
to javi odpravnici u otvorenem
časnu, za koje se ne plaća
postaricom, ako se izravna napile
„Reklamacija“.

Na tisku je načinjeno
četvrtak 25. agusta 1898.
Kao list nedodje na vremenu
to javi odpravnici u otvorenem
časnu, za koje se ne plaća
postaricom, ako se izravna napile
„Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a nasloga sve pekvari. Nar. posl.

Sjetite se
Družbe sv. Cirila i Metoda

Pijanstvo.

Jedna od najvećih rana na organizmu našeg naroda u nekoj strani Istra jest pijanstvo, i to ne samo glede proizvodi-
vosti u pivo, nego i glede razpravljaju-
ćeg svoga smetki. Imo hvala Bogu krajeva,
gde je ta rana nješto ozdravila, ima kotara
u Istri, gdje su se ljudi naučili živjeti
akrom u stedljivo, a radići neumorno i
marijivo, ali što je političkih kofta Po-
reća i Pule, tu se može reći, da pijanstvo
je danas hanje, a pijanstvo i ve-
liko nevolja u svakom pogledu.

Pijanstvo jest u prvom redu smrtni
grieh; a kako i nebi bilo, kad pijan čov-
jek postaje jednak živini, bez umu i ra-
zuma, bez srca i osjećaja; pijan čovjek
baca pod noge svoje dostojanstvo, nespo-
mije se više, da je stvoren na sliku i
pričku božju; pijan čovjek postaje ruglo
izkopa, ako se neda na unjereno živ-
ljenje. —

Ali pijanstvo nije samo grieh, to će ujma-
reći prekršaj božjega zakona, ono je pač
najveća strama za čovjeka, ono pada i
pod kazneni zákon. Kad si pijan, nisi čov-
jek, kad ti se zamagli u glavi a nogi ti
početi klečuti, ti postaješ govi nego živila;
neznas više štovati oca i mater, kako ti
Bog zapovjeda; neznas ljubiti braću i
sestre, kako si dužan; nepoznaš više lju-
bavi za svoju ženu i djecu, neznas više
ni za vjeru ni za zakon; nemaris za crkvu
i svete obrede; kletva ti je pozdrav ka-
kima krča tvoja.

Koliko nemira, koliko svadbi, koliko
suza, pače koliko obojstva nije prouzro-
čilo to prokletje pijanstvo u više krajeva
po Istri! U jednom selu je veliki svatci
iz blizinskih mjestâ dolaze gosti. Do podne
kako takto, al poslije podne sve ti se dade
na pice ili bolje na lokanje i večer se dade
na prodje, a da se nečinje žalostna novost:

PODLISTAK.

Sličice iz Cresa.

(Dalje.)

Ali ja se temu ipak ne čudim. One
strane godine 1848. sv. Talijani, svi talijani, svi Niemci liberali
i Madjarima bili su se nrotili proti Au-
striji, jer je vladajuće framasonstvo bilo
odlučilo, da izbjegne ražemljivo austrijsko
carstvo i kuću Habsburga, jer bježe
iskreni katolički, te nije se dala u kolo
pastolova, koji pod kriptom (maskara)
slobode, namjeravajući navještiti rat, crkvi
sloboj i ujedinjenu vrhovnu povlađjavaju-
vodu, ovo, što sam vam na kratko nacrtao, pre-
trpiši Hrvati, da počaku hrabrost i ljubav,
gradovi u Italiji; buna se digla u istom i udružje nepomičnu virnost prema svom
Beću, pobunila se Madjarska, nakonom, da
se pobjedi od Austrije i da postignje svoju
neodvisnost. U tom kritičnom položaju
Austrija nebi bila mogla računati na svoj
obstanak, a da se neosloni na virne
Slavene svoga carstva. Radi toga pošalje
početkom 1848. godine svoje regimete
virnih i nepridobivih Hrvata u Italiju, i
ta su se oni, najprije u Padovi na 6., 7.,
8. februara borili sa Talijani prohevaju-
ći svoju krv i umirući po ulicam i pre
triga neudulista, kako sam ja vidi svojim
ocim. Za tim su borili u Milatu
u onoj strahovitoj petnaestoj borbi od 16.
17. 18. 19. 20. marta iste godine. Hrvati
su podigli svakakovih udaraca, rana i preko talijanske granice, da tih stvoi
smarti, jer vojska u jednom gradu, ma ko-

Ivan je nežem ubo Antuna, Martin je Ja-
kova vrćem poglavili, t. d.

Nedjelja je sveti dan, određen zato,
da pošto si radio čest delavnika, odmoris
svoga trudna uđa i zahvali Bogu, da ti
blagoslovuje rad i poduzeće zdravlje. Tako
bi moralio biti; ali po nječkim mjestih u
Istri nemože o tom biti ni govor. Nedje-
lja je, da potrošiš, sve, što si kroz sed-
mico dobio, da se opijas i tučes, da pu-
stiš ženu i djecu gladne, gole i boše, a ti
da noć i dan ili prosti ločes, ili igraš na
kartice ili sakasi u moru. To je nedjelja
za pakvarene mladež, a žalboze i starje, po-
čušći tamu od Tara pa uza more sve
do Raže!

Zato ide težko napred naša narodna
stvar u onih krajevih; zato imademo ro-
doljuba dok je pun vrč i glava u magli;
zato se puste naši ljudi zaslijepiti i pod-
kupiti, da kada prodavaju tovara; zato ti-
suće Hrvata pod Vrsarom, Kanfanarom,
Sanvicentom mora stati pod zapovedi par
stotina Krnjela ili potaličanjem izdajica;
zato se Poljskina ne može podignuti na
narodne noge; zato propadaju običine i
selja. A narodno gospodarstvo? Zlo i na-
opako! Raditi malo, pijančiti neprestano,
klatariti se od nemila do nedraga, pa jeke-
stina fuć, jer ju dug pojede, a kad naš
čovjek zapade u dug, težko da se iznjega
izkopa, ako se neda na unjereno živ-
ljenje. —

Okolo Pule vam je najgora: tam
ljudi prilika, da dobiju gotov
novac bilo u arsenalu, bilo po kamenolom-
i, bilo po tvrdnjavah, bilo mličkom ili
drugim stvarnim, što ih u grad nose. Ali
samo svi koristi, kad se ne znaju vladati
umjereno i pošteno? Još dok je u gradu
hode mu se koji vrći piva ili polje vina,
kad je već na cesti, treba pohoditi i zad-
nju kremu za lahknu noc. Kad dodje u
svoje selo, najviše u kremu, doma
neka čekaju; i tada je već готов, neima
besede od muža, neima zdravog pogleda,
ne može se držati na nogama, seoska
djeca viču za njim: *vîs ga pijanc!*

Ljudi tamo oko Pule dobivaju raz-
mjerno mnogo; svake subote primi svaki
po najmanje 5—6 forinti. Al nemojmo mi-
sliti, da će to sin izručiti otcu ili mužu
svoj ženi — gospodarici. Najviše polovi-
ćica će od toga ići u skupni račun, a po-
lovljici si drži naš vredni čovjek da sutra

dan može lokati do mile volje i bogatiti
jezik, da sam neima kuće ni ognjišta,
zemlje ni hrane, odjeća ni obuće.

Treba da čovjek ide u nadjeće poslike
podne odjednoga do drugoga sela na Pulj-
štinu, pa vidi kako je narod otrovan,
kako neima pônona ni sram, kako baca u
blato sve, što je najspomenitije, kako se
ruža ponosi u svakom pogledu.

Prvaci u narodu, svećenici i učitelji,
pametni kmeti i gospodari, nastoje, da
se zaližeći te grozna rana, kakva je pi-
janstvo: *Pijanico, da bi te nebilo!*

Izlazi svakog četvrtka na cijelom
arku. Izuzan 14. jula, 16. agu-
sta, 8. septembra i 5. novembra.

Dopisi se poštujujako se
napišaju.

Nebiljegovani listovi se neprimaju
Predplatite s poštarnicom stoji 25
for., za sejamsko 25 for. na godinu
Razmerno for. 25/1, i za pol godi-
dine. Izvan carevine više poštarnice.

Na malo jedan broj 5 nov.

Uredništvo nalazi se u Via Far-
neto br. 14.

Občinski izbori u Voloskom.

Občinski Izbori za Volosko-Opatiju,
koji su se vršili dne 11., 12. i 13. t. m.,
izpali su kakve nješko nitko s naših strane
niti očekivao. U svim trim izbornim tje-
lima bijahn jednoglasno izabrani naši kan-
džezi. Talijani se bo stranka nije na
izboru niti prikazala. Premda su domaći
talijani sa dr. Kristićem na čelu vodili
prije izbora silnu agitaciju, premda su
mnogi pisali i mnogo lagali, akoprem su
bili raztrubili na sva četiri strane sveta,
da u njim je pobjeda osigurana, ipak nisu
imali niti toliko srdčanosti, da se kod iz-
bora potuča. Golemi li smatrate za njihovu
bankrotiranu stranku! Juš pred tri godine
ješu oni u ovoj občini vedri i oblačili,
a sada evo propade njihova stranka do
temelja i nadamo se, za vjeke. Kad ovih
izbora nevjolje prošao je Fritalj! Koje-
takvi glupi ntoi, rekumi i pritužbe pri-
javili mu liepu zasluzku, te je tako opet
proživio par mjeseca uz pomoć naših
domaćih „čuka“.

Čadili smo se svojedobno kako je
Fritalj mogao zavesti Rukavčane i Zvo-
nečane, nu ako pomislimo, da je on pri-
godom netom prošlih občinskih izbora ko-
jekavim doskočitici i na najgrubiji na-
dježuviču zavadijao i za nos vukao jedan dio
Voloskata i Opatijaca, koji su tako re-
kuć proputovali vedi dio sveta, tad se za
nemamo što suditi Rukavčanom ni
Zvonečanom. Sad je n. pr. podnio na ime
nekoga Karla Smotića utok proti izbor-
nom činu, među ostalim radi toga, jer da
izbori nisu bili oglaseni i u talijanskom

liko velikom i prostranom, nemogavši raz-
viti svoja djelovanja, kako bi to učinila
na otvorenom polju, bila je izložena sva-
koj pogibiji. Ona moralia se braniti od
navale blješće svjetline, provallti prepreke
(barricade) da si otvori put a da ne pô-
gine smrvena pod tučom kamenja, opeka,
optkahi, što su padale na nju poput naj-
gude kise. Svaka pojedina kuda ili pa-
lača bijaše tvrdjajicom, u kojoj se gradiani
utabarili, da je svakoga prozora polaci na
vojku puškama, kuburama i revolverima.
Ženskadij je uigrjala vodu, ulje, pa voj-
nici polisovala vrelom vodom i vrčaju-
njem, da bi jadnici ciknuli od užajne
boli, a se nisu mogli ikako braniti. Sve
ovo, što sam vam na kratko nacrtao, pre-
trpiši Hrvati, da počaku hrabrost i ljubav,
gradovi u Italiji; buna se digla u istom i
traga neumjetni virnost prema svom
Beću, pobunila se Madjarska, nakonom, da
se pobjedi od Austrije i da postignje svoju
neodvisnost. U tom kritičnom položaju
Austrija nebi bila mogla računati na svoj
obstanak, a da se neosloni na virne
Slavene svoga carstva. Radi toga pošalje
početkom 1848. godine svoje regimete
virnih i nepridobivih Hrvata u Italiju, i
ta su se oni, najprije u Padovi na 6., 7.,
8. februara borili sa Talijani prohevaju-
ći svoju krv i umirući po ulicam i pre
triga neudulista, kako sam ja vidi svojim
ocim. Za tim su borili u Milatu
u onoj strahovitoj petnaestoj borbi od 16.
17. 18. 19. 20. marta iste godine. Hrvati
su podigli svakakovih udaraca, rana i preko talijanske granice, da tih stvoi
smarti, jer vojska u jednom gradu, ma ko-

Pogled po svetu.

U Trstu dne 24. agusta 1898.

Carevinsko vijeće imalo bi se sa-
stati prvom polovicom budućega mje-
seca. Sazov toga vijeća odvisiti će u

Da ne zaboravim kazat da vam sto

(Slijedi)

prvom redu od uspjeha ministarskih konferencija, koje su začele danas u Budapesti i kod kojih sudjeluju austrijski i ugarski ministri. Glavni predmet tih ministarskih konferencija jesu pregovori glede obnove nagode između obiju pola monarhije. Sav politički svjet naše monarhije očekuje neobičnom napetošću uspjeh tih konferencija. Nakon dovršenih konferencija obavestiti će ova ministra predsjednika cesara i kralja o postignutom uspjehu.

Pronošaju se na novo glasovi, da će austrijska vlast ukinuti jezikovne naredbe za Česku i Moravsku prijene go li se sastane carevinsko vjeće pa da bi u tom slučaju ministar predsjednik grof Thun do stajku. Češki listovi izvješćuju o govoru mlađočeskog zastupnika dra. Slame, koji je izjavio dne 21. t. m. pred svojim izbornicima u Horžici, da će češki zastupnici povesti tako žestoku opoziciju u carevinskom vjeću, kakve još nije vidio svjet, ako vlast ukinie jezikovne naredbe u Českoj i Moravskoj.

Bekti listovi pišu, da cesar i kralj živo želi, da se najprije izmire Česi i Niemci i tada, da se odstrane razlozi razkolu. Grof Thun da će ukinuti naredbe ako mu slavenski zastupnici obećaju, da u carevinskom vjeću neće praviti obstrukcije; on du bi im za to dao velike koncesije. Obećanje ludo- mu radovanje.

Prigodom sastanka bugarskoga kneza sa crnogorskim na Cetinju došlo je između objiju vladara do najsrdačnijih izjava pobratimstva i prijateljstva. Tomu sastanku pripisuju veliku političku važnost. Neima dvoje, da se pod pokroviteljstvom Rusije stvara savez između balkanskih državica, koje imadu zajedničke interese, i koje su dužne svoju slobodu ili neodvisnost ponajviše Rusiji.

Srbski kralj Aleksander zaključio je 16. t. m. u Nišu narodnu skupštinu, pak se je podao na odmor u Karlovcare. Tamo će se sastati sa crnogorskim kneževićem Danilom, kojemu da je povjerena uloga, da predobiće mladoga kralja za savez sa srodnimi državama na Balkanu.

U Rusiji čine velike priprave za održice spomenika caru Aleksandru II., otuču sadašnjega cara Nikole II. Spomenik će se odkriti dne 28. t. m. uz veliku svečanost, kojoj će prisustvovati i carski dvor. Dne 16. tek. m. premirno je glasoviti ruski general Cernjajev. God. 1876. boru se Černjajev sa četom dobrovoljacima za slobodu Srbije proti turškim četama.

Španjolsko-američki pregovori o miru napreduju povoljno, te ujima dvojbe, da će mir do malo biti utaćen. Amerikanici povlače već svoje čete sa manje važnih položaja na rafistu. Španjolska vlada odlikovala je visokimi redovima francuske diplome, koji su Amerikance na primirje skloplili.

Dopisi.

Iz Nerezina pišu nam koncem jula 1898. (Kenac): Dne prvi srpnja t. g. dodje kapelan iznovice u drugi razred i počine moliti hrvatski, mole sada talijanski. Evo kako „In nome del Padre e Figlio e Spirito Santo knzi Šija (e vogia) — Pare nostro che sei in celo i. t. d.“ Na isti način izmote i „Zdravu Mariju“ toli finom točkanstom, i u istom izvještu više kletava, nego li molitve. I tako time istrešće sve svoju vreću znanosti, što im je Negri kravatim trudom mehanički uplio u glavu, i to bez dozvole nadležnih crkvenih vlasti. — Sad vjeroučitelji počite pitali ih hrvatski, a oni ne htjeđoće odgovarati, jer da im to roditelji (ili) zabranile. E, a kad je tako udarajmo tall-

janski. Zovnu djevojčicu Z u k l i d Mariju od Iva, da mu ona rasiničači svojim rješima... „Non c'indure in tentazione“. Nu mala mjesto odgovora, pokrije riječama, i zasrećivši reče, hrvatski: „Ne znam“. Daj pitaj drugu; protumači mi tovo: „Santa Maria madre di Dio“. — Ali isto kao da govoriti zida. — Vidite sada, da talijanski ne razumijete — reče im vjeroučitelji, „daleke je nemoguće ići napred. (— E come si pô in Nerezine istruire in croato? — Negri — Čudan svat! —) Ako vam pakto to zabranile vaši roditelji (nije istina), to de lje oni pred Bogom odgovarati; s njime se ne šali! I odaže učionice posve mirne duše, da je ispunio svoju dužnost. Gle čuda golemoga. On iz škole, a eto ti malko podalje: vratiti Negrija, gdje sjedi (a zašto?) na sjedalištu čitajući novine. Opazivši vjeroučitelja nasmješi se izpod crnog brka, pa će mu: „E cosa voldi che la ga così presto terminato la scola?“ — Vjeroučitelji njezinu: „Kad su mi roditelji (ili) zabranili ja, im ne mogu klesati otvoriti usta!“ Negri naprasišto njezinu: „La faccia sempre così, la andrà bene!“ — Dne 8. srpnja vrati se iznova u učionicu. Svi učenici na njegova postavljena hrvatska pitanja odgovaraju, izim triju učenika. Veseli kapelan, što im ovog puta roditelji ne zabranili (sic); povrati se iznova u isti razred dne 11. tek. m. Uđe unutra, a tot svi učenici na broju, a dočim pribješu, putu bijaše samo male broj njih. Približi se k stolu Negriju, a ovaj mu glasno uze čitati spis c. k. kot. škol. vjeća, kojim obnavlja poučavanje vjeroučnika u talijanskim učionicama, dok se ne sporazumi sa prep. Ordinarijatom. Zamjeravamo Negriju, što je Isao glasno pred djecom čitati spis, pa ako je i to mogao je barem tiko pročitati. E, ali zornost — Bože moj.

Ovo je što se zabilježilo u ovo malo vremensku posegnimo malko dalje. Kad no je Liza Kamalić, djevojka, umrla, stao Negri kakvi krivi prorok upućivali roditelje i svoju pokojnicu: „Cosa vi occorre che il preti la accompagni quando avete la musica!“ — A jesu li to rječi jednog uzajamate mladog narataja?! Nu gles mu ovaj put ne bi uslišan (pravo su imali) ali bijaše zato uslišan kod njegovog desna prijatelja i vjernog učitelja Sulja, kog se on drži, ko pijan plota. A jednom razgovarajući se s nekom osobom između inog reče: „io non posso mai essere amico dei preti, perché i loro principi sono diversi dai miei...“ Mi smo dosad držali, da je to rječi izustio u kojem drugom smjera, nu sad smo stali, da nije u drugom do li u vjerskom. A da je to tako, može se razabraziti iz prije predpostavljenih dokaza. — A ne pozdraviti biskupa?! (Uljudnik bar.)

Evo, sada smo na čistu kakvih li se vjerskih načela drži g. učitelj. Čini nam se, da njemu smrdi svećenik u školi kao vragn tamjan. Kad je ovako postupao očito — nehtjevši vjeroučitelja u školi pustiti predavati vjeroučnik, nego mu bacati klipove pod noge, čini nam se, a i pravom možemo ustvrditi, da on onda ruje i meće svoj nos i u crkvene stvari, — to se pako još bolje vidi iz toga, što on organizuje i napućiva deputacije pa ih šalje kapelanu.

Eto značajnice vašeg prosjetitelja, kojega vi smatrato kao neko više biće, a njegovi mješani — gdje bijaše učitelj — nisu mogli dočekati sata ni hipu kad će ga se rješiti, i čude vam se, kako ga vi toliko obozavate! E, a ako bi onda piro vatru! — Izim drugog, evo vam se hoće još k tome i vjeru iscapati iz sreća vaše nevine djece. A bez vjere, što je čovjek?

Zvjer! Nemojte dakle, o roditelji, zavarati oči, nego da ih otvorite, pa uvjedite, tko vam želi dobra, tko li zla; tko li vas vodi u tmu, a tko k svjetlosti! Pa i ako vam priete petnjicama ili inim drugim sredstvima, nemojte za to kloniti dulom, jer ćete s vašim trudima moći uvek i svagdje na posten način izbiti koričen kruha; Bog — govori David — pravednika nikad ne zapušta.

Rapočani.

Pobjedi u Poleskom.

Ja sam znao, da će opet Biela vila vienac savit, Pobjednička, da će čela Krasnini vienjem vam obaviti... Sto će sila, varka što će, Kad je srce puno žara — Sila pada — varka gine, A to srce čuda stvara!

Tako i sad to Volesko Pobjednički barjak diže, A vesela pirla pjesma Pod nebesi skladna siže, Svuda sunce slike sjaje Trepi duša sva od sreće: I Volesko nikad vite Nikad budje biti nečel!

oo
Crne ptice zlokobnice U duplu se kriju svoja, A proklinja odmetnike. Otacbinu, majka moja. Što im zmija srce pije I rodna ih pali gruda, A na čelu svakom stoji Najpodlijije ime Juda!

Nek se kriju, nek ih nije — A ti milo mjesto moje, Dizi mi se osvješćeno Kupi vrle sinke twoje, Da te štite, hrabrom desnom. Tudiži zmija otravnica, I nad tobom, da leprša Viekom naša trobojnica!

Pariz 17. agusta 1898.

Rikard Katalinić Jeretov.

načinom. Dne 17. u večer mirozovom i bakljadom po glavnih ulicah mjesto je slike dana svečanom službom božjom, kojoj su prisustvovali poglavice i sviblji oblasti.

Imenovanje. Financijskim ravnateljem bio je imenovan financijski nadzoravatelj na Trstu g. Otto pl. Ziemann. Novimenovan g. ravnatelj financije na Trstu nepoznat u hrvatski ni slovenski jezik, premda se vredna pučanstva, koje spada pod oviranateljstvo, služi tim jezikom. To imenovanje imademo zahvaljujući ministru financija Čehu, njeg. ekscelenци Dr. Kaizu. Neznamo što bi kazali njegovi zemljaci kad bi primjerci za ravnatelja financije bio imenovan u Pragu Niemac, koji nebi znao ni reči češke. Ili zar je to ploc one toliko razvijane slavenske zemljnosti?

Imenovan bijale nadalje dvoranskom savjetnikom kod ovlaštenoga c. k. namjestnika g. Teodor Schwarz, do sada savjetnik u Inozemstvu. Novi dvorski savjetnik, da je počeo učiti hrvatski ili slovenski neznamo baš točno.

Pak da nismo mi sretni i blazeni!

G. namjestnik uči slovenski, njegov zamjenik uči hrvatski ili slovenski — još bi morao da započeti učiti slovenski ili hrvatski novi ravnatelj financije — pak nam neće drugo više ništa trebati.

Vjenčanje. Dne 20. t. m. vjenčao se u Lovranu pomorski kapetan i čestiti nasredoljni g. Ivan Čećić, sa dražestnom gospodicom Fanicom Koridžić kćerkom rođuljubne obitelji g. A. Koridžić iz Ika. Čestitamo sreću mladencem i pravim dinkom njihovim roditeljem.

Novi ministarstvo? Glasilo ovlaštenih socijalnih demokrata ima danas brojnu vlast od Beča, koja glasi, da odstupa ministarstvo grofu Thunu, da je načelo boro Gaučiću, da sastavi novo ministarstvo, u koje će stupiti između ostalih bivši namjestnik u Primorju g. Rimaldini, bivši ravnatelj financija na Trstu g. Schnitter i odjeli predstojnik u ministarstvu pravosuđa g. Dr. Schrott.

Idemo da vidimo što je na tom istine.

Nesretna noć Nedjelju dne 21. t. m. u večeru sakupili su se nad Kvarnerom i dokud se siže tmasti oblacu. Blisko je, grmiće je, more se je bar na površini uz komešalu. Svaki je željno očekivao blagajku, koja bi natopila suhu zemlju, ohlađala zrak, i ozivila svjet. Oblaci se na veliku žalost, bez i malo kise rasprišire. K tomu dogodi se nesreća. Nam je je nekoliko poznato na prostoru u razmaku od samo nekoliko kilometara. Čestitaju obitelj Dubrovac-Mikulović u Mihotiću, ved i tak u poslednje doba jako ozlašćeno i nesrećenu, stigla je nova žalost. Nije toliko dugo, što je premisno onaj u Kastavčini i dalje poznati poštanjak Miklo Mikulović, već u malo izmrti unke mu, jedinice mladog Nika. Prije kakvih petnaest dana prešao se je u vječnost brat mladog Nika i drugih, Andrija. Još najgora bar za mladog Nika dogodila se je rečene noći. Mlada i ljubezljiva supruga mu Jurka, suboto do podne još zdrava, borila se je te noći sa startja i pak i umrla, provđene svetim ostajstvima. Vječni njoj pokoj, a njezinim mlijem, osobito mladomu Niku, kriješto i jakost, da podnesu toli velik: gubitak.

Skoro u isto doba bio je požar u Skrbićih. Izgorio je šator i u njem četiri kocije, tri jadnoga, jedna dragača vozara. U kojih izgorio njih je tako rekuće sav imetak. Na cesti su. Vidio je se još plakati. Prilikom gašenja pao je u bunar predsjednik Iječištačnoga odbora pukovnik Wachter. Na aretu su ga izvukli živ. Vredna supruga čestitoga g. Ivana Fabrića hotelca požaru, bila je bačena na tlu po nekih, koji su k požaru trčali, i po nekih ranjena. Utjamo se, da će skoro ozdraviti. I drugih da bijaše u vrevi na tlu, bateno.

Izbor predsjednika ugarsko-hrvatskoga parobrodarskoga društva na Rici gospodiga Kopovića potvrdio je ugarski ministar trgovine. Bilo na korist društva i na čest hrvatskoga naroda.

Dječa ugrizena po opicah. U stanovištu kući u Matuljima, koja je po svojim moćima na glas došla, neima samo množina mačaka, nego i priličan broj opica. Opice su i po vani, okolo kuće. Redovito su vezane, al znada i raztrgavati vez. U poslednje doba ranjile su se nogi jednoga dečaka, a drugoga na ruci i ponekle na glavi. Ovaj drugi dečak je sin jedinice načelnika Matulja g. Brezine. Dječka je liječio dr. Tamara, c. k. kotarski liječnik. Je li on kao c. k. kot. liječnik javio stvar svom načelniku, c. k. kotarskom kapetanu, neznamo. Po našoj misli bio bi morao. Ako on toga učinio nije, da je mi to ovim g. Al. Fabiani-u do zna-

nja a za njegovo gospodsko ravnjanje. Za slučaj, da zavasa na Matulj, neka se čuva onih zlobnih opica — ako se možda nije do sada s njimi poznao.

Prva hrvatska čitaonica na Porečini. Čestitati naši rodoljubi u Sv. Lovreču Pazentičkim složili se i odlučili ustrojiti hrvatsko čitaonicu u Sv. Lovreču. U tu svrhu podnosi su pravila vis. vladni na odobrenje, te će se otvorenje nove čitaonice u Sv. Lovreču obaviti u nedjelju dane 18. septembra u 3 sati poslije podne u kuci g. Ivana Heraka trgovca. Očekujemo da naši rodoljubi iz susjednih mjeseta, da će onoga dana mnogobrojno pobrati u Sv. Lovreč, da okrije i oskoke tamošnje naše rodoljubje. Sve čitaonice Istru imale bi se onoga dana sjetiti svoje najmladje sestrice, kojoj je namjena težka ali vrlo važna zadata na zapuštenom Porečini.

Talijansko gospodarstvo u občini Višnjem. Naši su nedavno naši rodoljubi preuzeći upravn občine Višnjem, s kojom do sada upravljali tamošnji talijani i krajnji naši su posve prazne blagajne a duga mi sve strane. U blagajnici naši su 25. novembra a občina zadužena za preko 20.000 for., dokim ima ta občina jedva 8.000 for. kapitala.

Sadnija uprava neće moći napraviti ako ne udari nove načine ili ako nečini novi dogaji jer se praznom blagajnjem neda se gospodariti.

Eto, takođe su sami te uzorne talijanske občinske uprave u Istri.

Najti tabor u Matuljih. Primili smo obširno izvješće o tom gospoditom taboru, na mordadisno je radi nještice prostora ostaviti za budući broj.

Iz Oprtija pišu nam, da se tamošnji talijanasi hvale, da će upravni sud u Beču ukinuti odluku namjestačstva, kojom bijahu zadužili občinski izbori u Oprtiju uništeni.

Mi znađemo iz najpozvanijeg izvora, da je to tvrstanje oprtjalaca talijanasa bez ikakvog temelja. Prife nego li se izjavili upravni sud u Beču o zadnjim izborima u Oprtiju pročiće možda još pol godine.

Nasmej uku u onoj občini preporučamo neka zahtjeva od občinskih upravitelja, da priprave dim prije liste za nove izbore. U tom obziru imali bi se obratiti i na političku oblast u Poreču.

Iz Pule pišu nam 20. t. m. Na 2. septembra držat će se u Rovinju razprava proti izgradnjima na galeriji prigodom zasjedanja zemaljskog sabora u Puli. — Tuženo ih je 16 na temelju § 305. to se može već predviđati, kako će razprava svršiti. — Najdužovatje je, da prvi interesirani u stvari, a to su naši zastupnici nisu bili prešlačani kod istrage, a kako čujemo niti sada pozvani za svjedočenje!

Čitamo u novinama, a čitat će valjda i u Rovinju, da su već kažnjene od sudova u Galiciji dve skupine seljaka, koji su zadnjih nekoliko dana napadali i pljačkali židovske kuće, tukli se s vojnicima itd. — Najveća kazna, koja im je bila udarenja, jest 5 i 3 mjeseca. U Istri nije se ni pjačkalo, ni ubijalo pak su najmanje kazne bile 7 — 8 mjeseca, a mnogi su naši ljudi kažnjeni preko godine dana. Vredno je, da se ovo zabilježi.

K sastanku „majč“ u Matuljih. U ponedjeljak dane 15. t. m. imao je otišao po Dr. Krstiću sazvani socijalistički javni sastanak, na kojem bi bio održao svoju mudrost socijalističku kapacitetu, bivši student i veliki Hrvat Kristan iz Trata. Dr. Krstić je socijalizam, kako se to slaze, pitate? Odkada su u Poreču Krstiću zatorili mojnu, pokucao on na vrata socijalistu rebi li, radeć propagandu za njih u ovom kotaru, izkucao kakav krajerni. — Na taj sastanak, koji se imao držati u vili Krstićeve „stare“ u Matuljih, došlo je na stotine našega naroda iz Kastavštine. Nu koliko su se naši ljudi zatudili kad ujutru oružnici zabranile pristup u vrt vile, gdje bijaha sakupljeno pristaša Krstićevi. Kad je pak naš narod protestirao proti tomu veleći, da je sastanak javan, te da je radi toga pristup svakomu slobodan, te htio, da silom prodre u vrt, suzbijaju ga oružnici nataknutimi bidežima, zabraniv ujedno, da se sastanak u vrtu deži. Zadnudio je što nije na tom sastanku, koji je imao započeti u 4 sata, i koji je bio zabranjen, bilo nikog od političke oblasti. Tek u 7 sati na večer, kad je već bila nastala tučnjava između pristaša jedne i druge stranke, vozio se na Matulje jedan c. k. politički komesar. Naako mi Hrvati imademo kakav sastanak, tad stalno ne fali zastupnik vlade.

Iz tog zaključujemo, da bi stanoviti krugovi htjeli sada poskusiti, da naškode našoj narodnoj stvari time, da type u kotaru socijalističku propagandu i da njoj idu na ruku, ili, da se neće zamjeriti Dr. Krstiću, jer se je s njime kompromitirano pa razsvjetom itd.

puščaju, da čini što hoće. *Tertium non datur!* Nu vidit ćemo što će pobediti: eksperimenti tih stanovitih kragova ili život i život i život našeg naroda.

Iz sljedeće občinske zastupstva u Kastvu. Une 19. t. m. obdržavao je občinsko zastupstvo Kastvu redovito sjednicu. Trajala je dugo kao obično; bilo je razpravljeni mnogo različitih predmeta. Kako se sve to ljepe, razborito, trezno, po zakonu razpravlja i odlučuje, moglo se viditi i ovoga puta. Zastupstvo keže jednakom brigom za pravu občinu Kastavsku i pridržane, i za sve občinare bez razlike. Dotim se u uređu vode stvari u najboljem redu, uz sav ogroman posao, razpravlja zastupstvo o crkveni i školskih, smrških i redarstvenih stvarih, o cestama i vodama, privoljuje zemljiste, osobito onim, koji će kaže graditi, pomaze siromahom i nemocnim, čini u obče sve, što nači spada. O čem se je, sve razpravljalo u recenoj sjednici, priobčit će se kako poslije svake sjednice u posebnim izvještajima. Mi ovde danas iznajmo, da je občinsko zastupstvo i u ovoj sjednici doskočilo raznim očindarom u pomoć, među njima i jednomu, od požara oštećenom; da je glasovalo 100 for. za popravak crkvice sv. Ane na Paževom bregu, kamo ljudi čine obiske za kise, kako i cijih dana, i gdje čita svetu misu presvetil biskup Andrija Martija Šterk kada dođe na početak u obiteljsku si kuću. Svojom pomoćnicom rukom seglo je ovaj put zastupstvo i preko svih medija. Odlučio je podporu od 15 for. nekom požarom oštećenom u Vepričkoj občini, a podpora od 100 for. po stradanim i groznozna potresu u Slunj i okolicu u bratskoj nam Dalmaciji. Za tame posređene sabire se skoro po svim krajnjestvima i zemljama monarhije, osobito pak među jednokrvnom braćom, među Hrvati, Zagreb i Karlovači i mnogi drugi gradovi občine date su svoje davke, da otara suzu unearećenim. U Istri, koliko nam je poznato, odlučio je do sad občinsko zastupstvo Volosko-Opatijsko 100 for. za postrojbu.

Nasmej uku u onoj občini preporučamo neka zahtjeva od občinskih upravitelja, da priprave dim prije liste za nove izbore. U tom obziru imali bi se obratiti i na političku oblast u Poreču.

Iz Oprtija pišu nam, da se tamošnji talijanasi hvale, da će upravni sud u Beču ukinuti odluku namjestačstva, kojom bijahu zadužili občinski izbori u Oprtiju uništeni.

Mi znađemo iz najpozvanijeg izvora, da je to tvrstanje oprtjalaca talijanasa bez ikakvog temelja. Prife nego li se izjavili upravni sud u Beču o zadnjim izborima u Oprtiju pročiće možda još pol godine.

Nasmej uku u onoj občini preporučamo neka zahtjeva od občinskih upravitelja, da priprave dim prije liste za nove izbore. U tom obziru imali bi se obratiti i na političku oblast u Poreču.

Iz Pule pišu nam 20. t. m. Na 2. septembra držat će se u Rovinju razprava proti izgradnjima na galeriji prigodom zasjedanja zemaljskog sabora u Puli. — Tuženo ih je 16 na temelju § 305. to se može već predviđati, kako će razprava svršiti. — Najdužovatje je, da prvi interesirani u stvari, a to su naši zastupnici nisu bili prešlačani kod istrage, a kako čujemo niti sada pozvani za svjedočenje!

Čitamo u novinama, a čitat će valjda i u Rovinju, da su već kažnjene od sudova u Galiciji dve skupine seljaka, koji su zadnjih nekoliko dana napadali i pljačkali židovske kuće, tukli se s vojnicima itd. — Najveća kazna, koja im je bila udarenja, jest 5 i 3 mjeseca. U Istri nije se ni pjačkalo, ni ubijalo pak su najmanje kazne bile 7 — 8 mjeseca, a mnogi su naši ljudi kažnjeni preko godine dana. Vredno je, da se ovo zabilježi.

K sastanku „majč“ u Matuljih. U ponedjeljak dane 15. t. m. imao je otišao po Dr. Krstiću sazvani socijalistički javni sastanak, na kojem bi bio održao svoju mudrost socijalističku kapacitetu, bivši student i veliki Hrvat Kristan iz Trata. Dr. Krstić je socijalizam, kako se to slaze, pitate? Odkada su u Poreču Krstiću zatorili mojnu, pokucao on na vrata socijalistu rebi li, radeć propagandu za njih u ovom kotaru, izkucao kakav krajerni. — Na taj sastanak, koji se imao držati u vili Krstićeve „stare“ u Matuljih, došlo je na stotine našega naroda iz Kastavštine. Nu koliko su se naši ljudi zatudili kad ujutru oružnici zabranile pristup u vrt vile, gdje bijaha sakupljeno pristaša Krstićevi. Kad je pak naš narod protestirao proti tomu veleći, da je sastanak javan, te da je radi toga pristup svakomu slobodan, te htio, da silom prodre u vrt, suzbijaju ga oružnici nataknutimi bidežima, zabraniv ujedno, da se sastanak u vrtu deži. Zadnudio je što nije na tom sastanku, koji je imao započeti u 4 sata, i koji je bio zabranjen, bilo nikog od političke oblasti. Tek u 7 sati na večer, kad je već bila nastala tučnjava između pristaša jedne i druge stranke, vozio se na Matulje jedan c. k. politički komesar. Naako mi Hrvati imademo kakav sastanak, tad stalno ne fali zastupnik vlade.

Iz tog zaključujemo, da bi stanoviti krugovi htjeli sada poskusiti, da naškode našoj narodnoj stvari time, da type u kotaru socijalističku propagandu i da njoj idu na ruku, ili, da se neće zamjeriti Dr. Krstiću, jer se je s njime kompromitirano pa razsvjetom itd.

Najujudnije se pozivlja V. p. n. gg. sa cijenjenom obitelju na ovu zabavu, koja će jedino po svojoj vrsti biti prva u krovstvu ovim krajevinom.

Boljan, na carev rođendan, 1898. Ravnateljstvo područnike kao odbor za proslavu.

NB. Najtoplje se preporuča našoj braći, svim istarskim rodoljubov, da nas se sjete u ovom zamašnom poduzeću našim darom.

Razprava proti glasovitom Karlu Martinoliču. Mjesecu maja vodila se pred okruglim sudom u Rovinju četiri dana razprava proti glasovitom uredniku smradnog lista „Il Giorne Pensiōne“. Karlu Martinoliču radi prevare ili ponevezjerenja tudišta novca: Branitelj obtuženoga odvjetnik Forlani iz Dalmacije zahtjevao je kod te razprave, da se sud izjaviti uenadješnim i da se postavi njegova branjenika pred redovitu potrošu. Sud je prekiono razpravu, da više o tom zahtjevu i da povede još nekoje izvjeđe. Sada — nakon tri mjeseca — odlučio je okrugli sud, da se ima vršiti razprava proti Martinoliču pred redovitim sudcima u Rovinju. Razprava će na novo započeti dane 6. septembra t. g. Nije težko pogoditi zašto je odvjetnik Forlani zahtjevao, da dodje njegov Carletto pred razpravu.

Zabavna večer u Mihotićih. Neko se

smrkljio, uskrstale munje, zatutljili gromovi — bit će klije. Tako govorili među sobom brežanski mački, dok su naši u nedjelju posle podne prileđivali razne pripreme za zabavu, koja se imala od rati u večer napomenutoga dana. Bit će klije i dobri ti ljudi ne moguće, da prate silni radost, koja se je hvatala njenih njihovih mačjih dušica, već tarndi ruku o ruku ovako su besjedili: Veliki Bože, kako se je to ljepe udesilo. Izdušit će se silni vjetra, oblak će se prolomiti, otvoriti će se mješine nebeske, voda će se potokom razljetati pa de učaviti one Hrvate, što će ih naći na putu u čitaonici, dočim će se drugi uplašiti, pa će ostati kod kuće, a prostorija će čitaonički biti i pusti i prazne. Kako je sve to bilo nešto smisljeno! Nego način snagu s Hrvati kujul. Čudni li su ti Hrvati! Ni da bi se, cesa bojali, ni da bi pređe čime pređe: vjetar, kiša, munje i gromovi to je njima — šala. Sve te strahote i grozote nisu smetnje ni Opatićima, ni Vodoljadima ni kremenjacima drevnoga Kastva-grada, da se ne podatu te večeri u Mihotiće na veliku radost vrlog zabavnog odbora, a na tuga i neizkazan žalost sarenih mačica, koji u svom bries ne znađaju, što da urade, pa poslaže do pred čitaonicu jedan svoj eksemplar, nebi li s svojom prisutnosti pomuti tok zabave, ne utamati im napor: eksemplar je dobit, što nije tražilo i pomoredn ledja uvukao se u svojima, koji se zatvorile svaki u svojim briog, da se na ognjistu kraj pepela sviraju klupu, i da ongi suši svoj bries i da prede staru svoju mačju pjesmu. Nu ostavimo ih, da mirno izvode svoju, a mi se vratimo u čitaonicu, da vidimo kako je taj.

A liepo je taj i veselo. Pred zgradom ovim sve hrvatske i slovenske občine zapevaju, a pjesma se iz mladih grla ori se u šestnaest. Za rana već! A ta će biti do zori? pitali su smješni starci. Bit će bude; a svu si znaci, da će biti i dobro i lepo. U urećeno vreme započne koncerat; pozoriti se zastor digut, a na daskama se ukaze kita leptotica, zaodjeđutih u labjokoj bjelini, odsivajući mlađeosu, ljepotom i zdravljem, da ih je bila milota pogledati. Storovodja g. Brajša mahnuv rukom i krasni zbor pojačan debokim glasovima, krušn momaka, okupljenih u kapešanskoj uredu, družtvu i pojedincu, a zapevajući, da se učavaju.

i u sobama prizvaju sva mjesto zapremjena, a pjesma se iz mladih grla ori se u šestnaest. Za rana već! A ta će biti do zori? pitali su smješni starci. Bit će bude; a svu si znaci, da će biti i dobro i lepo. U urećeno vreme započne koncerat; pozoriti se zastor digut, a na daskama se ukaze kita leptotica, zaodjeđutih u labjokoj bjelini, odsivajući mlađeosu, ljepotom i zdravljem, da ih je bila milota pogledati. Storovodja g. Brajša mahnuv rukom i krasni zbor pojačan debokim glasovima, krušn momaka, okupljenih u kapešanskoj uredu, družtvu i pojedincu, a zapevajući, da se učavaju.

A liepo je taj i veselo. Pred zgradom ovim sve hrvatske i slovenske občine zapevaju, a pjesma se iz mladih grla ori se u šestnaest. Za rana već! A ta će biti do zori? pitali su smješni starci. Bit će bude; a svu si znaci, da će biti i dobro i lepo. U urećeno vreme započne koncerat; pozoriti se zastor digut, a na daskama se ukaze kita leptotica, zaodjeđutih u labjokoj bjelini, odsivajući mlađeosu, ljepotom i zdravljem, da ih je bila milota pogledati. Storovodja g. Brajša mahnuv rukom i krasni zbor pojačan debokim glasovima, krušn momaka, okupljenih u kapešanskoj uredu, družtvu i pojedincu, a zapevajući, da se učavaju.

Obča poznata Harambašićeva pjesma „Mučenici“ našla je u gdjeli M. Kinkelovoj vrsnici deklamatorku, a što da kažemo tek o Gregorčić-Nedvedovoj pjesmi: „Nazaj u planinski raj?“ To je bilo tek nešto. Pjevale su gospodice, muškarci i dječa. Sborom je ravnac g. M. Brajša. A pjevalo se, da ti se duša od milijuna nježila, a srce rastapalo od nečesa, što se ne da izkazati rječima. I slušnjaci to divno pjevanje, prva misao, što se razdraganoj duši nadavala, bila je: Odsud toliko učenja, toliku točnost i preciznost? Odgovor se sam o sebi nazice: duga, svestna i sdušna vježba. I zbilja! Koliko se puta morala ponoviti ta pjesma, dok se onako ujekla u duše onih djevica, onih mladića, one dječej! A te djevojke, ti mlomeći, ta dječica iz raznih su sela i županija, pa se ipak u pravo doba znađu na okupu, da svu ukupu pod ravnanjem vrlih pregalaca gg. Brajša i učitelja Frankije upi u sice divne, božanstvene i uživene zvukove velebitne one pjesme. Kolike nanke za naša ostala apatična, miltiva i drevnoma mjestima, kolike škole za naš blazirani, indiferentizmom zadjeni mladjii svjet! Kolike li jednostavnosti u tom gorskem kraju, pa ipak kakovit život, a u naš kolike vreve, bok i izprazna, samoumijljena bulaznjava — a kakov život?

A sbar pjeva i pjeva, sad silno, sad tihio, ali uvek umlijeno, uvek skladno, uvek ljubko, dok te saleti i nova misao: A zašto sve to? Za sav odgovor mašta te na svojim krilima uznosi u onaj bledni kraj Dalmacije naše, na drevni Sinj. I kao da gledaš onaj strašan prizor, razoren kuću, uništena dobra, razmrskane glave, okrvavljena trupla, sakatu braču i cetej jadnih bezkućnika... za njih se eto sve to čini, za njih se pjeva to božanska pjesma, koja je jedina vrtstna, da ikvami oka suza, a iz ruke darak za postradalu braču. Evala mladež, koja je zasnovala tu liepu zamisao, evala onim, koji suju i tvorom i zborom pri tom podpomagali.

Pa kako je ta mladež sve to mudro i praktično odesila. Neće ona ni vojnike glazbe ni *Car capelle*, koja bi joj pozobala sav prihod; ne, ona se zadovoljava i s klavirom, što će joj ga uzajmiti dični način rodoljub g. M. Kundić; i tako je odboru pošlo za rukom, što ulaznicu a što tomobom, da namakne postradali Sinjanom izdašnu svotinu, koja će onim budešnjem za celo dobro doći.

A ples? O tom bi znali pričati mlađi. Ta znam, da se, netom zazvodiš, prvi akordi glasovira uhvatilo milo za drago, pa se uznjihalo, pa se zavrflilo, pa se uzvrpoljilo, da se gledajući taj vrtlog i meni samom stao vršiti mozak, te žurno, žurno sadjoh užra stube i podak se pred zgradu, gdje mi kum Frane natamkno časici izvrstna vina, a ja sav zadovoljan i pojen s onoga, što sam sve vidio i čuo, zagledah se u času — *pardon*, u nebo, koje se bilo sasvim razgajilo i prosalo mitijonskim kresedjim se zvjezda.

— in.

Obča poznata Harambašićeva pjesma „Mučenici“ našla je u gdjeli M. Kinkelovoj vrsnici deklamatorku, a što da kažemo tek o Gregorčić-Nedvedovoj pjesmi: „Nazaj u planinski raj?“ To je bilo tek nešto. Pjevale su gospodice, muškarci i dječa. Sborom je ravnac g. M. Brajša. A pjevalo se, da ti se duša od milijuna nježila, a srce rastapalo od nečesa, što se ne da izkazati rječima. I slušnjaci to divno pjevanje, prva misao, što se razdraganoj duši nadavala, bila je: Odsud toliko učenja, toliku točnost i preciznost? Odgovor se sam o sebi nazice: duga, svestna i sdušna vježba. I zbilja! Koliko se puta morala ponoviti ta pjesma, dok se onako ujekla u duše onih djevica, onih mladića, one dječej! A te djevojke, ti mlomeći, ta dječica iz raznih su sela i županija, pa se ipak u pravo doba znađu na okupu, da svu ukupu pod ravnanjem vrlih pregalaca gg. Brajša i učitelja Frankije upi u sice divne, božanstvene i uživene zvukove velebitne one pjesme. Kolike nanke za naša ostala apatična, miltiva i drevnoma mjestima, kolike škole za naš blazirani, indiferentizmom zadjeni mladjii svjet! Kolike li jednostavnosti u tom gorskem kraju, pa ipak kakovit život, a u naš kolike vreve, bok i izprazna, samoumijljena bulaznjava — a kakov život?

A sbar pjeva i pjeva, sad silno, sad tihio, ali uvek umlijeno, uvek skladno, uvek ljubko, dok te saleti i nova misao: A zašto sve to? Za sav odgovor mašta te na svojim krilima uznosi u onaj bledni kraj Dalmacije naše, na drevni Sinj. I kao da gledaš onaj strašan prizor, razoren kuću, uništena dobra, razmrskane glave, okrvavljena trupla, sakatu braču i cetej jadnih bezkućnika... za njih se eto sve to čini, za njih se pjeva to božanska pjesma, koja je jedina vrtstna, da ikvami oka suza, a iz ruke darak za postradalu braču. Evala mladež, koja je zasnovala tu liepu zamisao, evala onim, koji suju i tvorom i zborom pri tom podpomagali.

Pa kako je ta mladež sve to mudro i praktično odesila. Neće ona ni vojnike glazbe ni *Car capelle*, koja bi joj pozobala sav prihod; ne, ona se zadovoljava i s klavirom, što će joj ga uzajmiti dični način rodoljub g. M. Kundić; i tako je odboru pošlo za rukom, što ulaznicu a što tomobom, da namakne postradali Sinjanom izdašnu svotinu, koja će onim budešnjem za celo dobro doći.

O osobito pak zahvaljuje slavnom pjevačkom društvu *Primorski Hrvat* sa Trsatom, koji je skoro u svim točkama proglašen za pridjevo slobodnim miloglasnim pjevanjem, kašto i gosp. deklamatoru na uspojed deklamaciji.

Neumanja hvala onoj gospodi, koja ne mogav osobno prisustvovati, priposlaše ulaznicu: gg. Tomićić Viktor 2. for. Dr. Divčić Vitez 2. for. 2. Ante Ellner 1. for. Koruza Ivan 1. for. Širola Anton-Braas, for. 1. Dr. Franje Mandić, Matko Mandić i Mate Kundić ukupno 4 for. 50 nrt., Rubeša Franje-Plovanić 1. for. 1. Simićić Mate 1. for. po 1. Kr. poslali: Karlavaris Fero, Mina Guerratto, Medvedić Luka, Baćić Cila. — Srdacna hvala također gospodi, koja predplaća ulaznicu i to: N. N. 4 for. 50 novč. Vjek. Spinčić 2. for. 50 nrt., Dr. Halavauja 2. for. 50 nrt. Jelasić Mirko 1. for. Mandić Ivan 1. for. Ermin Jelasić, Marot Josip, Dr. Linčić i N. N. po 1. kr.

Hvala u obče svim i svakom, koji je bilokako dopomogao, da se je mogla poslat svinjetina nesretnim Sinjanom.

Hrvatska čitaonica. Kastav, 10. augusta 1898. Mirkko Jokušić predsjednik.

Javna zahvala.

Predragoj rodbini, velečastnomu dušobržnemu svećenstvu, veleštovanoj gospodiji "Hrvatske čitaonice", prenjudnim gospodama i gospodnjicama i svim drugim prijateljima i znancima, koji izvolješe učestovati u spravodu moje premile, nezaboravne majke, ili drukčije izraziti svoju sudut, izrazujem duboku ganut svoju najtoplju zahvalnost, u ime takodjer mojega nemoćnoga oca, braće i sestara. Hvala svima na tolikom saužešću u našoj golemoj žalosti.

U Malom Lošinju 15. kolovoza 1898.

Prof. Josip Martinolić.

Listica uredništva.

Gosp. N. N. Talijanske spise vratite tomu sudu i njedno se priznati ovamo priviznomu sudu ili izravno ministarstvu pravosuđa.

Gosp. M. F. u K. Izvilito pročitati prvu vist u broju 31. od d. 11. t. m.

Gosp. Č. K. Sv. M. od Z. U onom poslu izvolite se obratiti na g. Franu Frankovića profesora na učiteljicu u Kopru. Zdravo!

Gosp. V. H. u K.: Vidi prvu vist br. 31. od dne 11. t. m. Živil!

Gg. dopisnike: iz sv. Lovreča, Mošćenica, Marčane, Rovinjskoga selu itd. itd. molimo, da se nstrepe do budućeg broja.

Listica uprave.

Nadajlo uplatite za "Nau Slogu" p. n. gg. B. A. Pula 1 for., V. J. Jerlić 15. Ž. I. Golo-gorica 250. B. I. Franić 2. M. I. Škar 1. R. J. Mošćenica 4. M. R. Rieka 250. T. ud. M. Opatija 5. B. J. Lančić 250. D. E. Brigu 4. G. I. Dubrovačko 6. D. F. Kastav 14. K. I. Slun 3. I. I. Meća 250. P. P. Zagreb 250. B. N. Omisalj 4. B. M. Opatija 1. B. P. Malinska 4. J. J. Fo-kina 6. M. V. Fužine for. 2. (Slijedi).

Narodna tiskarnia

A. GABRSČEK

u Puli (Pola) na Šišenskoj cesti br. 8. otvorena 11. agusta t. g., obskrbljana strojnjima i sljovama najnovijeg sustava, preporučuje se Šišenskomu občinstvu, u Istri. Preuzimlje tiskarske radnje svake vrsti uz umjerene cene.

Ova tiskarnia ustanovljena je velikim novčanum, zrtvama i uz velike neprilike. Očekivamo od saveznog našeg rodoljubnog svećenstva i učiteljstva, da će se uvijek služiti, kada mu bude trebalo, u toj tiskarni.

Tiskarnica za škole treba naručivati u "Goričkoj tiskarni" A. Gabrsček u Gorici.

Phoenix Pomada

Na izložbi za njegovanje i hranjenje Stuttgart 1890. nagradjena odlikom, jest po mijenjanju lećnika i priznati sa hladnim i salinama. Jedino postojiće u jedinstveno pravo na nekakvo predstavu da gospodin i gospodin izraslo podpuna i bujna kosa i u zaprtoj odmali opuštanje kose i tvorene pruhu; ona pojuspjati kod posve mlade gospode rast jekih brkova. Jamči se za uspješno kano i za nečistoću, Luncis 80 nrt., postom ili pouzjetom 90 nrt. **K. Hoppe.**
Beć I. Wipplingergasse 14.

EMERI

jesu posude za kuću, konobu, vrt, polje, vinograd, radiocnicu, tvornicu, ladiju itd. mjesto kabina, brentače, vrča, golide itd.

Uvjek su gotovi za porabu, vrstni su trajni, ugledni, lakin te prikladniji za svaki posao nego li obične posude. Dobivaju se na veliko i malo u radionici tvrdke Schwitz & Comp.

u ulici Commerciale (trgovacka ulica) br. II u Trstu, na malo takodjer kod drugih trgovaca ovdje i u pokrajini. Prospekt a cincici razbijlo se na zahtjev.

Sladišće pokućstva

čordke Aleksandra Lebi Grinči
Trst, Via Riborgo, 21. Piazza vecchia br. 1.

Sladišće pokućstvo i tapetarije svakojakih narita iz vlastite radio-nice. Bogato sladišće zrcala i svakojakih slik. Na zahtjev šalje se ilustrovani cienik badaya i franko. Naručene predmete postavlja se na parobrod ili na željezničku postaju bez troškova naručitelja.

Naručbe preuzimaju se Istru i Dalmaciju.

Naručbe preuzimaju se Istru i Dalmaciju.

Tiskarna Gutenberg

nijalka des. "Kralj. universitetske tiskarske" "Styria"

13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13

TOVARNA ZA OBRTNE IN COTO-KNJIGE

listem "Patent Workmann Chicago"

Razgledni zavod — Projekcija

priručnik se za prijedno naravo sestavljen primernim temi tefni potreblj. Izdelovanje vrskovremenih tiskovkih zakorač: žanrkov, rakeljov, vlasnik obesja, brač, plakat, cestkov, radikov, memorandov, okvirnici, popisja za liste i sl. razviliti s uspješnim listovima (edilji flat, pavallj, itd. — Bogata zaloge glavljiv. Cesare-Corrent-kali, Saldi-Centi, Fakture, Debitera, Creditera, Cassa-knig, Strazza, Memoriale, Jurnalov, Prima-nute, opravnik, međusobni časopis-papadil ih knjig za kapiranje, lakov tudi već po-moznili knjig, postavlja razvrstljeno razviliti s uspješnim listovima za kapiranje, akcide i cinka za kapiranje, svilenog papirja za kapiranje, listev iz kavčeve za kapiranje, akcide i cinka za kapiranje, itd.

Za naručbe u nadaljeva pojasnila obrnuti se je do glavnoga zastupnika.
Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Trst, Via delle Acque 5

Prave brnske sljedne trari

Jedan coupon	for. 8-10 iz dobro	prave
3-10 m. dug, do-	4-10 iz dobro	ovje
sutin za 2-3 u-	4-60 iz dobro	vina
ko odjelo stoji	6-8 iz bolje	
same	7-75 iz fine	
	9-10 iz najfinije	
	10-60 iz još finije	

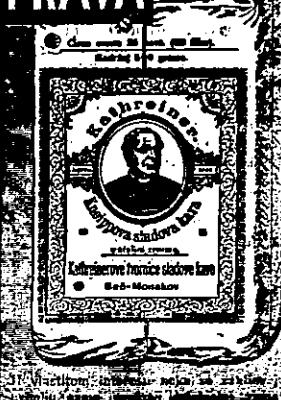
Jedan coupon za crno salensko celiče for. 10. Trari za gospoje, Boter, Peruvijene, Doskinsa. Trari za državne i željezničke novinice, najduže Knjigarne i Cheviste itd. razviliti se tvorničke cline kao čvrsto, solidno i vrlo dobro poznato.

Skadište tvor- Kiesel-Amhof u Brnu

Uzorak badava i frana. Pečika vjerse vokra.

Pozor! P. n. očistiti ujutruje se osobito na to, da stoje trari mnoge ranje, sko- li izravno naruči nego li one, koje se posre- dovanjem trgovaca u abci. Trari Kiesel- Amhof u Brnu razviliti se trari ukrasne tvorničke cline i ne ležebitki, što ga daju krajcem, koji škodi silini privršnim strankam.

PRAVA

U ljekarni E. TOMAJA nasljednik

ZAGREB
lica br. 12

A.

ZAGREB
lica br. 12

dovijaju se osim ostalih liekova nekoji obće prokušani i vrlo koristni, osobito preporuke vredni ljekovi.

Mazilo proti kostobilj ili protinu, rheumatizmu, kalanju i trganju u kosti, ukočenosti ili grčevom u žilah, boli u kukovih i krčiščih, kostenom pogonu, probadanju ekavornim nazebam. Cijena 80 nrt.

Sladka voda za kašalj ili breh i za prsa, kojim se liči kašalj, prehlada ili katar u prsih, pluči, težko dihanje, promuklost u grlu, slijepivo.

Pojačeni željezoviti sirup djeluje proti slabosti, bljeđoci, skrofuloznosti, podbuhotosti, djetinjoj križljavi, ženskim bolestim, slabokrvnosti, nemoci. — Cijena flasci 1 for.

Pojačene švedske kaplje ili švedska životna tinktura (Lebensessenz).

Ovaj se glasovitim sredstvom očišćuje krv i zlatenja, pojavljuje želudac i ublažuje glavna bol, oblačava težinu ili mučinu, tješi napuhlost i vjetre, odklanja bol u žličici želudnog grčeva, žutica, groznica ili zimnice, zavijanje ili gržnja u trbuhu. Tko ova toli koristiću djelujuću švedsku tinkturu redovito piće, očišćuje se i zdravije. — Cijena 50 nrt.

Prah za blago ili za marvu, koji sva- godanu preporuču za konjki keh i kašnji, za volove, krate i svinje, za lagano čišćenje, za objavljivanje želudaca i probave, kada blago neće rđati pa se napuhnu. Krave davaju od njega viši i boljega miteka, konji postaju žili i jači. — Cijena jednom omoti 45 nrt.

Fine parfume, mirisave vodice, razine pomade i boje za farbanje kose, da slede kose počne, fine sapone, praške za gosp., sredstva za pečespanj; prase za čišćenje zobi, štetne za zube, od kojih zubi poboljuju-

osobito za konje i volove proti kostenom bolu, agresivnim, na- tegnulim žilama, ukočenostima i oteklini polju težkog napora, za objavljivanje i okrepljivanje žila i živaca. Jedna flasci 80 nrt.

Antiseptična voda za usta i zube sačuvaju se užbi od kvarčnja i ublažuje subobolja, učvršćuje moze oko užbi, razfrizjavaju usta, uklanja neugodan vonj. — 1 flasci 60 nrt.

Fina smrekova esencija (Fichtennadel Essenz) za čišćenje i razkušivanje žraka u sobah, za dihanje i za plučobolje. — Po 50 nrt.

Tekućina proti izpadanju vlasa učvršćuje i hrani korenje vlas, odstranjuje pruhu i pospe- ſuju naš kose. — 1 flasci 50 nrt.

Mast proti lišaji, klastama, perudići i osipotiam. — Jedan lončić 50 nrt.

Antisutin. Prah proti znojenju ili potu, proti za- jedinici. — Škalulja 50 nrt.

Tinktura za kurje oči izravno sredstvo. — Cijena 50 nrt.

Dr. Spitzera pomast za lice proti sur- ēanim pjejam, madećem, raznim pjejam ili dekorom, od- strojioje proklerno rumenilo lica i nosa, hrapavost, osi- putinu na licu; proizvaja gladrost, nježnost; hjeđot i finoc obrazu i ruku. — Cijena većem lončiću 1 for. — K tome spada još toraksov sapun po 40 nrt.

Spužve za umirvanje, kafice za zube.

Razne spraye iz kaučuka, bandage, povoji za rane, pojase, kirurške sprave. Ruskoga čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, francuzkoga Cognaca.

Zalha mineralnih voda.

Sve po novinah oglašene medicinske specijalitete. — Tko naruci za pet forinu vrijednosti, plaćam sam poštarinu.